

LIME

Handreiking

De sociale kaart als hulpmiddel in de wijk

Hoe pak je het aan?

ZU
YD

 Maastricht University

provincie
Limburg

Brightlands

Inhoudsopgave

Interactief

Deze handreiking is interactief (optimaal gebruik in [Adobe Reader](#)). Dat betekent dat je op de links kan klikken om meer informatie te vinden over dat onderwerp, of om naar een externe website te surfen.

01 Introductie

- Waarom een sociale kaart?
- Wat is een sociale kaart?
- Wat hebben we onderzocht en waarom?
- Hoe helpt deze handreiking je verder?

02 Methode

- Wat hebben we onderzocht en hoe?
- Hoe zijn we tot de geleerde lessen en werkzame principes gekomen?
- Hoe hebben we verschillende typen sociale kaarten in kaart gebracht?

03 Resultaten

- Deelvraag 1: Welke lessen uit de praktijk zijn te identificeren bij de ontwikkeling, implementatie, borging van een sociale kaart.
- Deelvraag 2: Welke typen sociale kaarten zijn er te onderscheiden, en op welke kenmerken verschillen ze van elkaar?
- Meer weten of direct aan de slag?

04 Colofon

Introductie

Waarom een sociale kaart?

Een goede samenwerking in de wijk begint met weten wie er actief zijn. In de wijk werken veel organisaties die actief zijn in de domeinen wonen, zorg en welzijn. Die domeinen raken elkaar, maar de samenwerking is niet vanzelfsprekend. En juist die samenwerking is nodig om bewoners goed te kunnen helpen. In de praktijk blijkt dat zowel professionals als bewoners lang niet altijd een volledig beeld hebben van wat er speelt. Wie doet wat in de wijk? Waar kun je terecht?

Een gebrek aan overzicht belemmert niet alleen het vinden van passende hulp of ondersteuning voor bewoners, maar maakt ook afstemming én samenwerking tussen organisaties moeilijk. De behoefte aan een actueel overzicht van organisaties, hun werkzaamheden en contactpersonen in de wijk is groot, zo blijkt onder andere uit de publicatie *Wijkteams: samenwerken met professionele ondersteuning en zorg*¹ & *Samenwerken tussen zorg en welzijn: nu is de tijd*². Vooral professionals die in of met wijken werken – zoals opbouwwerkers, sociaal werkers, wijkverpleegkundigen, wijkagenten, corporatiemedewerkers en beleidsadviseurs – ervaren regelmatig dat ze het overzicht missen. Ze weten niet altijd welke initiatieven er lopen, wie waarvoor verantwoordelijk is, of hoe ze bewoners goed kunnen doorverwijzen.

Een sociale kaart kan hen hierbij helpen.

¹ Movisie. (2020). *Wijkteams: samenwerken met professionele ondersteuning en zorg* <https://www.movisie.nl/artikel/wijkteams-samenwerken-professionele-ondersteuning-zorg>

² Movisie. (2014). *Samenwerken tussen zorg en welzijn: nu is de tijd* <https://www.movisie.nl/publicatie/samenwerken-tussen-zorg-welzijn-nu-tijd>

Wat is een sociale kaart?

Een sociale kaart is een overzicht van het lokale aanbod aan zorg, welzijn en ondersteuning binnen een wijk, buurt of gemeente. Het doel is om het zoeken naar passende hulp of samenwerking makkelijker te maken.

Sociale kaarten worden op steeds meer plekken ingezet, en dienen meestal twee hoofddoelen:

- **Voor bewoners:** overzicht bieden van zorg- en welzijnsdiensten, verenigingen en activiteiten in de buurt.
- **Voor professionals:** inzicht geven in relevante organisaties binnen welzijn, zorg en wonen, én in mogelijkheden tot samenwerking.

Hoewel het gebruik van sociale kaarten in steeds meer gemeenten en organisaties aan terrein wint, blijkt in de praktijk dat er nog weinig systematische kennis beschikbaar is over hoe je zo'n kaart effectief ontwikkelt én duurzaam onderhoudt.

Waar men in eerste instantie vaak denkt aan een eenvoudige opsomming van organisaties, blijkt het opzetten van een integrale en bruikbare sociale kaart een complex proces. Het vereist tal van keuzes en afwegingen, zoals:

- Voor wie maak je de kaart – bewoners, professionals, of allebei?
- Welke functies moet de kaart hebben?
- Waar en hoe maak je de kaart vindbaar – digitaal, op papier of beide?
- Hoe houd je de informatie actueel?

Wat hebben we onderzocht – en waarom?

Deze handreiking biedt geen kant-en-klare blauwdruk, maar reikt inzichten aan die gebaseerd zijn op praktijkonderzoek en bestaande ervaringen met sociale kaarten. De bevindingen zijn verzameld in Zuid-Limburg, een regio die zich kenmerkt door veel samenwerkingsverbanden binnen en tussen diverse domeinen. In Zuid-Limburg is er net als in vele overige regio's een grote diversiteit in o.a. de verschijningsvorm van beschikbare sociale kaarten en de digitale platforms waarop de sociale kaarten zijn ontwikkeld.

De conclusies en aanbevelingen uit deze handreiking zijn echter relevant voor iedere professional die lokaal aan de slag wil met het ontwikkelen of verbeteren van een sociale kaart.

Centraal in deze handreiking staan **twee onderzoeksvragen**:

- 1 Welke lessen uit de praktijk zijn te identificeren bij de ontwikkeling, implementatie, borging van een sociale kaart?
- 2 Welke typen sociale kaarten zijn er te onderscheiden, en op welke kenmerken verschillen ze van elkaar?

Het doel van de sociale kaart is om de gebruiker op weg te helpen en duidelijk het beschikbare aanbod inzichtelijk te maken.

Hoe helpt deze handreiking jou verder?

Deze handreiking laat zien welke keuzes je kunt maken bij het opzetten van een sociale kaart, en welke overwegingen daarbij een rol spelen.

Op basis van deskresearch en praktijkervaringen (zie de methode op pagina 7) brachten we in beeld welke typen sociale kaarten er zijn, wat ze wel en niet bieden, en hoe je kunt toewerken naar een werkbare en gedragen vorm.

Je leest welke lessen initiatiefnemers uit de praktijk hebben geleerd – over samenwerking, technische keuzes, het betrekken van bewoners en het actueel houden van informatie. Ook krijg je zicht op de variatie aan mogelijkheden: van eenvoudige, statische kaarten tot dynamische digitale platforms met zoekfuncties en kaartlagen.

De handreiking biedt richting en inspiratie om onderbouwde keuzes te maken, passend bij wat er lokaal nodig en mogelijk is.

Methode

Wat hebben we onderzocht en hoe?

Om antwoord te geven op de twee centrale onderzoeksvragen hebben we gebruikgemaakt van twee onderzoeksmethoden: interviews en deskresearch. Samen leveren deze methoden inzicht in zowel de verschillende typen sociale kaarten als in de manier waarop sociale kaarten tot stand komen in de praktijk.

Hoe zijn we tot de geleerde lessen en werkzame principes gekomen?

Voor het beantwoorden van de eerste onderzoeksvraag is kwalitatief onderzoek uitgevoerd in de vorm van semigestructureerde interviews. Het doel van deze interviews was om inzicht te krijgen in het ontwikkelproces van sociale kaarten in de praktijk, en lessen in de praktijk in kaart te brengen die bijdragen aan of juist afbreuk doen aan een succesvolle uitvoering en borging.

De interviews zijn afgenomen met projectleiders sociale kaarten in de geselecteerde Zuid-Limburgse gemeenten die voldeden aan de inclusiecriteria. In totaal zijn er 5 interviews afgenomen. Voorafgaand aan de interviews is een interviewleidraad opgesteld. Deze was mede gebaseerd op de elementen die tijdens het deskresearch in kaart zijn gebracht (zie p15 en 16). In de gesprekken met projectleiders werd onder meer aandacht besteed aan:

De verschillende fasen in het ontwikkelproces van de sociale kaart;

De inhoudelijke en technische keuzes die zijn gemaakt;

De samenwerking met andere organisaties en domeinen;

De wijze van actualisatie en beheer van de kaart;

Ervaren belemmeringen en succesfactoren

Adviezen aan anderen die overwegen een sociale kaart te ontwikkelen.

Hoe hebben we verschillende typen sociale kaarten in kaart gebracht?

Voor het beantwoorden van de tweede onderzoeksvraag is een deskresearch uitgevoerd. Het doel hiervan was om inzicht te verkrijgen in de verschillende typen sociale kaarten die binnen Nederland (Zuid-Limburg) worden toegepast, en de onderdelen waarop deze van elkaar verschillen.

Er is gezocht naar goede voorbeelden van sociale kaarten die ontwikkeld zijn door of voor gemeenten, welzijns- en zorgorganisaties. De zoekopdrachten zijn uitgevoerd via Google, met gebruik van trefwoorden als sociale kaart, sociale kaart gemeente en sociale kaart platform. Daarnaast werden websites van landelijke platformaanbieders geraadpleegd, omdat deze doorgaans een overzicht geven van gemeenten of organisaties die hun sociale kaart via dat platform hebben ontwikkeld.

Op basis van deze verkenning zijn kaarten geselecteerd die voldeden aan de volgende **inclusiecriteria**:

De sociale kaart is ontwikkeld in of voor een Zuid-Limburgse gemeente;

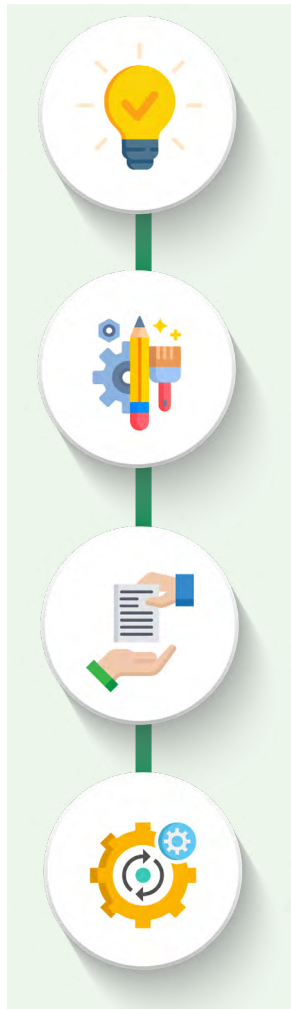
De kaart is openbaar en digitaal toegankelijk voor bewoners en/of professionals;

De kaart heeft een integraal karakter, met aandacht voor ten minste de domeinen wonen, welzijn en zorg.

Deelvraag 1

Welke lessen uit de praktijk zijn te identificeren bij de ontwikkeling, implementatie en borging van een sociale kaart?

Initiatief fase:

In deze fase ontstaat het idee om een sociale kaart te ontwikkelen, meestal vanuit gemeente, bibliotheek, zorg- of welzijnsorganisatie. De aanleiding is vaak dat inwoners het lokale aanbod onvoldoende kennen, of dat organisaties weinig samenwerken doordat zij elkaar niet vinden. De inhoudelijke kaders zijn in deze fase nog open. Vaak wordt een eerste voorstel voor de ontwikkeling van de sociale kaart voorgelegd aan de gemeenteraad of het managementteam.

Ontwerp fase:

In deze fase worden de kaders uitgewerkt en keuzes gemaakt voor de inrichting van de sociale kaart. Het is belangrijk hiervoor voldoende tijd te nemen en niet te snel naar de implementatiefase te gaan, omdat keuzes vaak lastig omkeerbaar zijn. Denk aan keuzes voor zoekfilters, thema's, technische functionaliteiten en vormgeving.

Implementatie fase:

In deze fase wordt de sociale kaart gelanceerd, digitaal en eventueel op papier. Vaak gebeurt dit via een soft launch: een beperkte gebruikersgroep test de kaart en hun feedback leidt tot aanpassingen. Daarna volgt de bredere publicatie. Meestal start men met een beperkte hoeveelheid informatie, die later reactief (initiatieven/organisaties melden zichzelf aan) of proactief (organisaties worden actief benaderd) wordt uitgebreid.

Beheer fase:

In deze fase is de sociale kaart operationeel (digitaal en/of op papier). Vaak beoordeelt en verwerkt een (interne) redactie aanvragen voor opname op de sociale kaart. Deze fase is doorlopend zolang de sociale kaart wordt onderhouden. Een belangrijke uitdaging blijft het tijdig verwerken van aanvragen en het waarborgen van actuele en betrouwbare informatie.

1. Initiatief fase

Inventariseren wat er al is

In de initiatiefase is het belangrijk om te onderzoeken of organisaties (denk aan: zorginstellingen, welzijnsorganisaties, bibliotheken) binnen de gemeente al beschikken over een sociale kaart of plannen hebben voor het ontwikkelen van een sociale kaart. Op basis van dit inzicht kunnen gesprekken worden gevoerd om samen een integrale sociale kaart te ontwikkelen, bijvoorbeeld door bestaande sociale kaarten samen te voegen en uit te breiden.

Borging van kwaliteit en actualiteit

Sociale kaarten worden veel geraadpleegd als de informatie op de sociale kaart actueel en divers is. Het actueel en compleet houden van de informatie op de sociale kaart is tijdrovend. Daarom is het raadzaam om al in deze fase na te denken over het beheer van de sociale kaart wanneer de sociale kaart breed beschikbaar is.

Gewenste functies en eisen helder formuleren

Sociale kaarten kunnen enorm van elkaar verschillen qua functies en onderdelen. Een lijst met gewenste functies en onderdelen opstellen in deze fase werkt richtinggevend voor het verder proces. Afhankelijk van de gewenste functies zal ook een begroting worden opgesteld, financiering worden gezocht en zal een keuze moeten worden gemaakt om een sociale kaart in eigen beheer te ontwikkelen of met een externe aanbieder van een platform waarop sociale kaarten kunnen worden ontwikkeld.

Doelgroep keuze als kompas voor ontwerp

Een duidelijke keuze voor een doelgroep biedt richting in de wijze waarop een sociale kaart wordt ingericht. Een keuze voor een doelgroep kan bijvoorbeeld effect hebben op de keuze om de sociale kaart openbaar te publiceren, maar ook de (technische) functies van een sociale kaart. In de meeste gevallen wordt gekozen voor een combinatie van inwoners en professionals in het zorg- en welzijnsdomein.

Benut de extra kansen van een sociale kaart

Het primaire doel van een sociale kaart is vaak het zorgaanbod en het welzijnsaanbod op een eenvoudige en visuele manier in kaart brengen. Om stakeholders en financiers echter enthousiast te maken voor het project sociale kaart is het goed om te realiseren dat een sociale kaart ook andere doelen en bijkomende voordelen kan hebben. Zo kan een sociale kaart inzicht bieden in wijken/gebieden waar nog weinig aanbod is en kan een sociale kaart bijdragen aan de vindbaarheid van (kleine) organisaties die niet over een eigen website beschikken.

Vorbereiding als sleutel voor succes

Het investeren van voldoende tijd aan de eerste twee fases (initiatiefase en ontwerpfase) van het ontwikkelproces, is een succesfactor. De inrichting van een sociale kaart (zeker wanneer de sociale kaart in eigen beheer wordt ontwikkeld) is een proces dat veel tijd kost en waarbij het maken van goed doordachte keuzes cruciaal is. Denk hierbij aan het kiezen van filters om informatie te zoeken op de sociale kaart en het plaatsen van informatie onder specifieke thema's.

2. Ontwerp fase

Kies heldere en gedragen thema's

In de ontwerpfase is het belangrijk om definitieve thema's te kiezen waaronder je de inhoud van de sociale kaart wil indelen. Deze thema's kunnen vooraf worden bepaald door middel van onderzoek (interviews, focusgroepen etc.). Denk bij thema's aan: Wonen en huishouden, Zorg en ondersteuning, Vervoer en Gezond blijven.

Doorbreek aannames: werk naar één definitie

Tijdens de ontwerpfase blijkt vaak dat er meerdere aannames en associaties bestaan van een sociale kaart. Soms wordt een sociale kaart gezien als een opsomming van zorgorganisaties en welzijnspartijen, anderen zien een sociale kaart als een plattegrond/map van een afgebakend gebied waarop organisaties zijn geplaatst terwijl er ook gebruikers zijn die een sociale kaart zien als een platform met tevens een kalender functie met activiteiten en een nieuwsbulletin. Ben je hiervan bewust en kies samen één definitie.

Gebruiksvriendelijkheid als basisprincipe

Gebruiksvriendelijkheid is een belangrijk thema bij het ontwerp van de sociale kaart, denk hierbij aan de tone of voice, B1-taalniveau, gebruik van korte zinnen en neutraal taalgebruik en bij een digitale variant een duidelijke en eenvoudige navigatie.

Gezamenlijk ontwikkelen, breder samenwerken

Domein overstijgende samenwerking in de realisatie van een sociale kaart kan ook leiden tot een bredere samenwerking tussen domeinen in de praktijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan samenwerking in de doorverwijzing van zorgbehoevenden tussen zorg en welzijn.

Organiseer brede interne betrokkenheid

Betrek andere afdelingen binnen de organisatie bij het inrichten van de sociale kaart en vraag hen om actief de sociale kaart te promoten en organisaties uit te nodigen om zich aan te melden.

Bepaal de reikwijdte van de sociale kaart

In de ontwerpfase moeten er inhoudelijke keuzes worden gemaakt die richting geven aan de vorm en inhoud van de sociale kaart. Duidelijke keuzes in deze fase helpen om te voorkomen dat de gehele sociale kaart moet worden omgebouwd/aangepast in latere fasen. In navolging van de keuzes bij de initiatieffase is het in deze fase belangrijk om gedetailleerde keuzes te maken over de inhoud: denk hierbij aan de keuze om geïndiceerde zorg wel of niet in de sociale kaart op te nemen, de keuze bijvoorbeeld religieuze organisaties op te nemen en de reikwijdte van het welzijnsaanbod (alleen professionele organisaties of ook burgerinitiatieven en verenigingen?)

Zet het juiste team achter de kaart

Het is van belang om na te denken over de inrichting van het team dat de sociale kaart gaat beheren en hier keuzes in te maken. Er zijn grofweg twee taken te onderscheiden: enerzijds het tijdig bijwerken van aanpassingen in de sociale kaart en anderzijds het beoordelen van aangeleverde informatie op inhoud. Soms is een beheerteam intern ingericht, maar het beheer kan ook zijn belegd bij een lokale partners zoals de bibliotheek of volledig extern.

3. Implementatie fase

Test vóór je live gaat

Controleer samen met aangesloten organisaties vlak voor het 'live' gaan of de informatie klopt bijvoorbeeld door te kiezen voor een soft-launch onder organisaties die op de sociale kaart staan.

Verdeel eigenaarschap slim

Een breed gedeelde wens voor een sociale kaart maakt het eenvoudiger om collega's van verschillende beleidsterreinen verantwoordelijk te maken voor verschillende thema's binnen de sociale kaart denk aan vervoer, zorg & ondersteuning, werk, geld & uitkering etc.

Maak de sociale kaart vindbaar

Bekendheid van de sociale kaart leidt tot meer gebruikers. De bekendheid van de sociale kaart vergroten kan door deze sociale kaart binnen de eigen gemeente of organisatie(s) consequent te benoemen in gesprekken met lokale stakeholders. Daarnaast kan een sterk logo zorgen voor herkenning en kan reclame worden gemaakt middels aanplakbiljetten op bushaltes etc.

Regisseer de instroom van informatie

Bepaal in de implementatiefase hoe je de sociale kaart actief gaat vullen. Benader je als gemeente zelf organisaties en initiatieven om zich aan te sluiten, of wacht je totdat organisaties zich uit eigen beweging aanmelden? Maak hierin een bewuste keuze, zodat de instroom van nieuwe informatie soepel en gestructureerd verloopt.

Balanceer tussen snelheid en kwaliteit

Het blijft altijd een afweging wanneer de sociale kaart 'live' gaat. Wanneer een sociale kaart over veel informatie beschikt die niet meer actueel is of er heel weinig informatie op de sociale kaart staat kunnen gebruikers snel afhaken. Anderzijds kunnen gebruikers ook afhaken als de lancering van de sociale kaart meermaals wordt uitgesteld.

Houd de kaart overzichtelijk en gericht

Binnen deze fase kan de behoefte bestaan om de sociale kaart zo veel mogelijk te vullen. Een risico is dat de sociale kaart wordt gevuld met informatie die ook al op andere webpagina's te vinden is zoals op websites van betrokken organisaties bij het ontwikkelen van de sociale kaart. Een grote hoeveelheid informatie is niet bevorderlijk voor het vinden van specifieke informatie.

4. Beheer fase

Zorg voor up-to-date gegevens

Benader organisaties periodiek met de vraag of de informatie (denk aan contactgegevens) nog actueel en correct is. Niet actuele en incorrecte informatie leidt tot een afname in het gebruik van de sociale kaart.

Verlaag de digitale drempel

Niet alle organisaties of initiatieven die op de sociale kaart willen staan zijn digitaal vaardig genoeg om de gevraagde informatie te verstrekken. In deze fase kan er ruimte zijn om een inloop spreekuur te organiseren waarin je een vereniging ondersteunt om op de sociale kaart te komen. Daarnaast kunnen er ook inloopsprekuren worden georganiseerd voor potentiële gebruikers die minder digitaal vaardig zijn.

Maak impact en verbinding zichtbaar

Het blijven aantoonbaar maken van de meerwaarde van een sociale kaart blijft een opgave. Het samenwerken aan een sociale kaart tussen de zorg, gemeente, welzijn en wonen bijvoorbeeld kan ook een middel zijn om de onderlinge samenwerking te versterken op andere thema's en opgaven. Ook organisaties die op een sociale kaart staan en elkaar hierdoor ontmoeten en leren kennen kunnen hierdoor eenvoudiger wijkbewoners naar elkaar verwijzen.

Overweeg een passende papieren variant

Binnen deze fase ontstaat vaak de behoefte van gebruikers of potentiële gebruikers aan een papieren sociale kaart naast de bestaande digitale sociale kaart. Het aanbieden van een papieren sociale kaart brengt hoge kosten met zich mee en is niet zo actueel als de digitale versie. Een papieren sociale kaart sluit wel vaak aan bij de wensen van ouderen en/of niet zo digitaal vaardige wijkbewoners.

Zorg voor duurzaam financieel commitment

Alleen financiering voor de initiatief-, ontwerp- en implementatiefase en geen langdurig (financieel) commitment voor de sociale kaart. Geen langdurig commitment kan leiden tot niet actuele en correcte informatie op de sociale kaart maar ook de onmogelijkheid voor financiële investeringen om de sociale kaart te kunnen doorontwikkelen met gewenste functies en toepassingen. Veelgenoemde investeringen zijn het verbeteren van zoekfuncties op de sociale kaart met aanvullend een digitale plattegrond van het gekozen gebied waar lokale organisaties op zichtbaar zijn, extra functies zoals een activiteitenkalender of een andere vormgeving.

Concrete adviezen en aanbevelingen

- 1 Kies voor een gezamenlijke definitie van een sociale kaart en zorg hiermee voor een gemeenschappelijk uitgangspunt.
- 2 Inventariseer of er in de gemeente/regio al sociale kaarten beschikbaar zijn en onderzoek de mogelijkheid om samen verder te bouwen aan één integrale sociale kaart.
- 3 Denk al vroeg in het ontwerpproces (initiatief- of ontwerpfase) na over het beheer van de sociale kaart na de implementatie; een sociale kaart met voldoende informatie actueel houden vraagt om een blijvende tijdsinvestering en langdurig financieel commitment.
- 4 Kies in de ontwerpfase voor definitieve thema's waaronder de informatie op de sociale kaart wordt geclusterd. In latere fases is het technisch complex om clustering in thema's opnieuw in te richten.
- 5 Test de sociale kaart door middel van een soft-launch bij een kleine groep potentiële gebruikers waarna er nog verbeteringen kunnen worden doorgevoerd. Geef hierbij duidelijk aan op welke aspecten gebruikers feedback kunnen geven.
- 6 Kies een duidelijke strategie voor het invullen van de sociale kaart; op een reactieve wijze (organisaties melden zichzelf aan) of op een proactieve wijze (organisaties worden actief benaderd).
- 7 Ondersteun minder digitaal vaardige organisaties en initiatieven om ook hun plek op de sociale kaart te kunnen claimen. Organiseer hiervoor inloopsprekuren of tijdslots waarop ingeschreven kan worden.
- 8 Overweeg de mogelijkheid om naast een digitale sociale kaart ook te kiezen voor een papieren sociale kaart en vice versa. Hiermee worden verschillende doelgroepen aangesproken.

Resultaten

Deelvraag 2

Welke typen sociale kaarten zijn er te onderscheiden, en op welke kenmerken verschillen ze van elkaar?

Sociale kaarten verschillen niet alleen in inhoud en vorm, maar ook in hoe ze tot stand komen. Sommige kaarten worden volledig in eigen beheer ontwikkeld, bijvoorbeeld door een gemeente, een welzijnsorganisatie of een samenwerkingsverband in de wijk. Andere kaarten worden opgezet in samenwerking met een externe partij die een platform of technische ondersteuning biedt.

Wie een sociale kaart wil ontwikkelen, staat voor verschillende keuzes in aanpak en complexiteit. Zo kan een eenvoudige kaart bestaan uit een digitale PDF met een overzicht van organisaties in de wijk. Een stap verder is het bouwen van een interactieve kaart, bijvoorbeeld in samenwerking met een website ontwikkelaar. Daarnaast zijn er aanbieders van landelijke platforms die organisaties ondersteunen bij het opzetten van een sociale kaart. Deze platforms bieden vaak kant-en-klare functionaliteiten, zoals een kaartweergave, zoekfilters of een activiteitenagenda, en worden al door meerdere gemeenten gebruikt.

Welke route het best past, hangt af van je doelen, beschikbare middelen en technische kennis. Belangrijk is dat de gekozen aanpak aansluit bij de beoogde gebruikers: bewoners, professionals of allebei.

Beschikbaarheid:

Voor wie is de sociale kaart bedoeld?

Niet elke sociale kaart is openbaar toegankelijk. Sommige kaarten zijn alleen bedoeld voor intern gebruik, bijvoorbeeld voor medewerkers van een wijkteam of gemeente. Andere kaarten zijn juist openbaar en bedoeld voor bewoners, vrijwilligers en professionals. De mate van openheid bepaalt voor een groot deel wie er gebruik van kan maken – en waarvoor.

Thematisch of generiek:

Richt de sociale kaart zich op een thema?

Sommige kaarten richten zich op één specifiek thema denk aan stakeholders binnen de ouderenzorg of het lokale netwerk binnen de jeugdzorg. Ook kunnen sociale kaarten zich richten op een specifiek type organisatie zoals alleen zorgorganisaties of sportverenigingen. Andere kaarten kiezen voor een bredere insteek. Die brengen dan het hele netwerk van zorg-, welzijns- en ondersteuningsvoorzieningen in beeld. In dat geval spreken we van een integrale sociale kaart.

Statisch of dynamisch: Hoe flexibel is het gebruik?

Een statische sociale kaart is vaak een vast document, bijvoorbeeld een PDF of een simpele webpagina met een lijst aan organisaties. Die verandert alleen als iemand hem handmatig aanpast. Een dynamische kaart is interactief: gebruikers kunnen zoeken, filteren of organisaties bekijken op een digitale plattegrond. Dat maakt het makkelijker om snel en gericht informatie te vinden – bijvoorbeeld in een specifieke wijk of voor een bepaald thema.

Design: Hoe ziet de kaart eruit en hoe werkt die?

Het uiterlijk en de gebruiksvriendelijkheid van sociale kaarten kunnen sterk verschillen. Sommige zijn simpel en overzichtelijk, andere zijn uitgebreid en technisch. Dat hangt vaak samen met de gekozen functies, het platform waarop de kaart is gebouwd en of deze in eigen beheer of via een externe partij is ontwikkeld. Een goed ontwerp helpt om de kaart prettig en effectief te gebruiken – vooral voor bewoners en/of minder digitaal vaardige gebruikers is dat van groot belang.

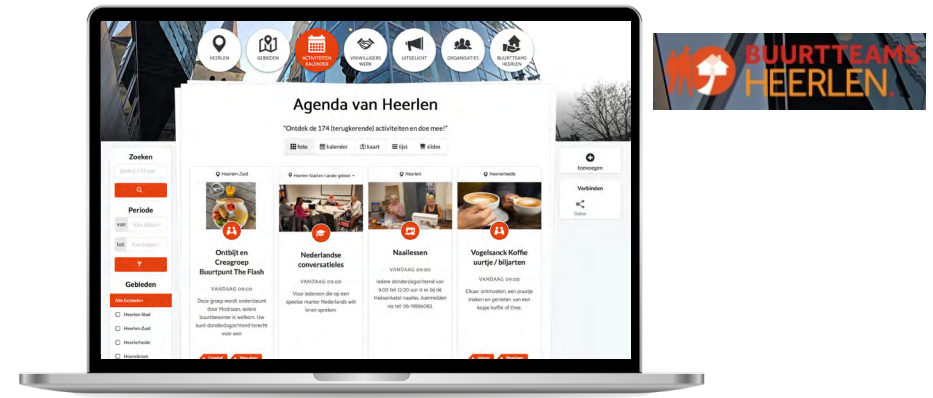

Schaalniveau: Is de kaart gericht op de buurt, de wijk of de gemeente?

Het schaalniveau en ook het detailniveau kunnen verschillende zijn per sociale kaart. Sociale kaarten kunnen zich richten op één specifieke buurt waar het cruciaal is dat de specifieke contactgegevens van alle professionals die in die buurt werkzaam zijn erop staan. Andere sociale kaarten zijn gemeente-breed opgesteld en bieden inzicht in alle organisaties die actief zijn in de gemeente met een algemeen telefoonnummer.

In het onderstaande overzicht zijn Zuid-Limburgse sociale kaarten opgenomen die voldoen aan de inclusiecriteria. Deze sociale kaarten zijn openbaar beschikbaar gesteld en richten zich op zowel bewoners als professionals. De kaarten zijn generiek van aard en zijn gericht op de gehele gemeente. De gepresenteerde sociale kaarten verschillen wel op de bovenstaande elementen Statisch en Dynamisch en Design. Daarnaast verschillen de kaarten in de route waarop ze zijn ontwikkeld (middels een landelijk platform of in eigen beheer). Per sociale kaart is de gemeente genoemd waar de sociale kaart wordt gebruikt (inc. link naar de sociale kaart), het digitale platform waarop de sociale kaart is ontwikkeld en een korte beschrijving van de sociale kaart (inc. een aantal kleine screenshot van de sociale kaart).

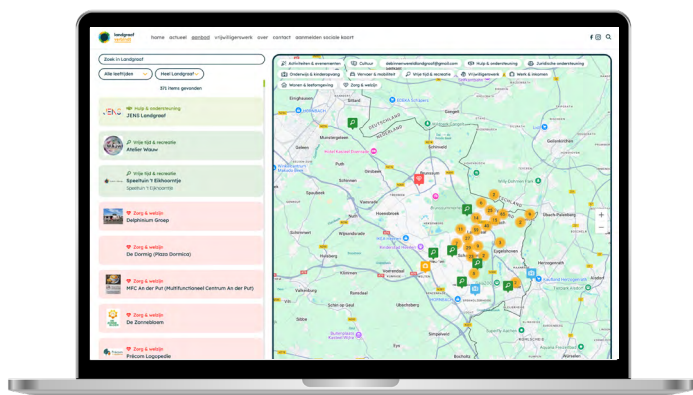

Gemeente Beekdaelen - <https://www.beekdaelensociaal.nl/>

Beekdaelen Sociaal is ontwikkeld op het platform Invis van Elkander. Beekdaelen Sociaal beschikt over een gelaagde kaartfunctie, je kunt zoeken op organisaties maar ook op onderwerp. Je kunt hiermee uitgebreide contactgegevens van diverse aangesloten organisaties vinden. Daarnaast beschikt Beekdaelen sociaal over een nieuwsbulletin en een activiteiten agenda

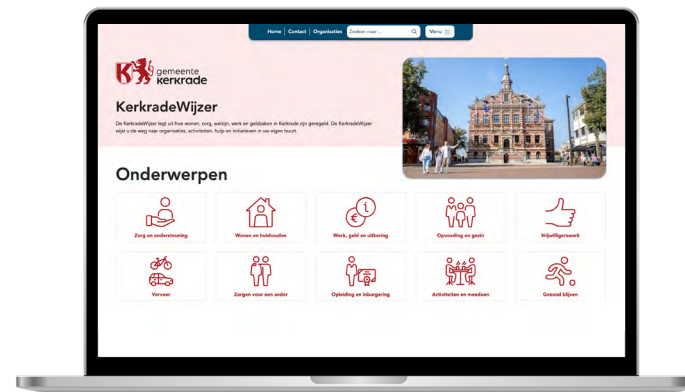
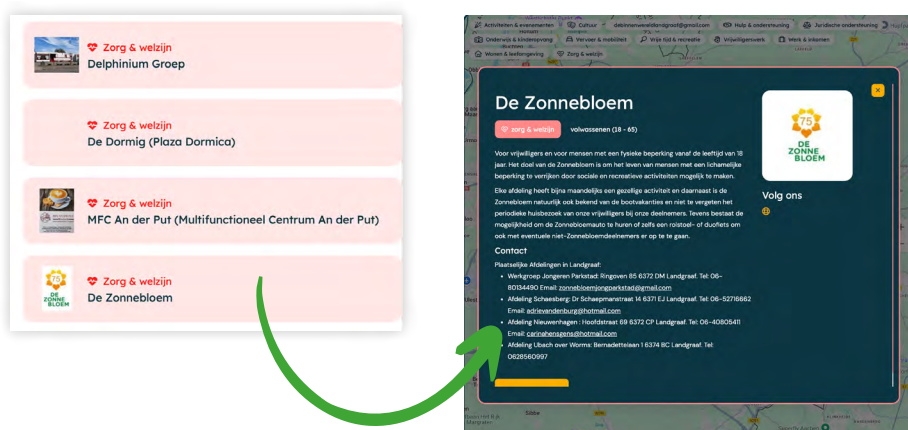
Gemeente Heerlen - <https://www.heerlenonline.nl/>

Heerlen Online ontwikkeld op het platform Wijkconnect, je kunt zoeken op kenmerken, doelgroepen en gebieden. Je kunt hiermee contactgegevens van diverse aangesloten organisaties vinden. Daarnaast beschikt Heerlen Online over een activiteitenkalender, een pagina met oproepen voor vrijwilligerswerk en informatie over alle buurtteams in Heerlen. Heerlen Online Sociaal beschikt niet over een gelaagde kaartfunctie

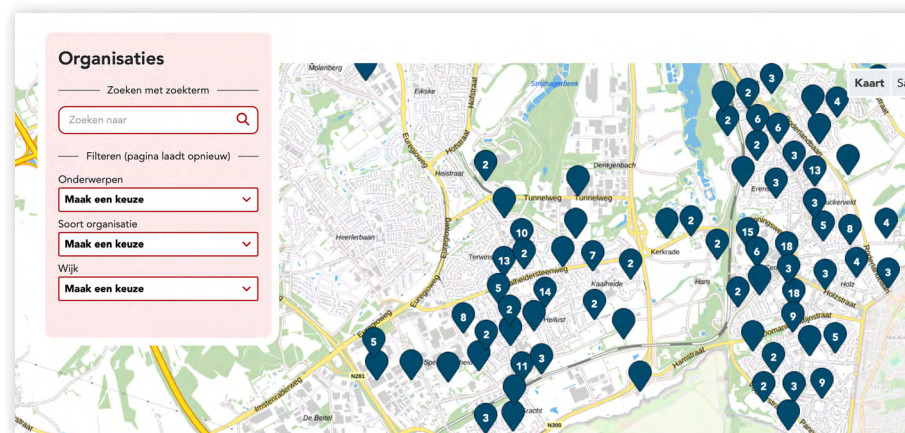
Gemeente Landgraaf - <https://landgraafverbindt.nl/>

Landgraaf Verbindt is ontwikkeld op een eigen digitaal platform. Landgraaf Verbindt beschikt over een gelaagde kaartfunctie met kleuren en iconen. Je kunt zoeken op onderwerp maar ook op aanbod (organisaties). Je kunt hiermee contactgegevens en een beschrijving van diverse aangesloten organisaties vinden.

Gemeente Kerkrade - <https://www.kerkradewijzer.nl/>

Kerkradewijzer is ontwikkeld op het platform Invis van Elkander. Kerkradewijzer beschikt over een gelaagde kaartfunctie, je kunt zoeken op organisaties maar ook op onderwerp. Je kunt hiermee uitgebreide contactgegevens van diverse aangesloten organisaties vinden. Daarnaast beschikt Kerkradewijzer over een nieuwsbulletin.

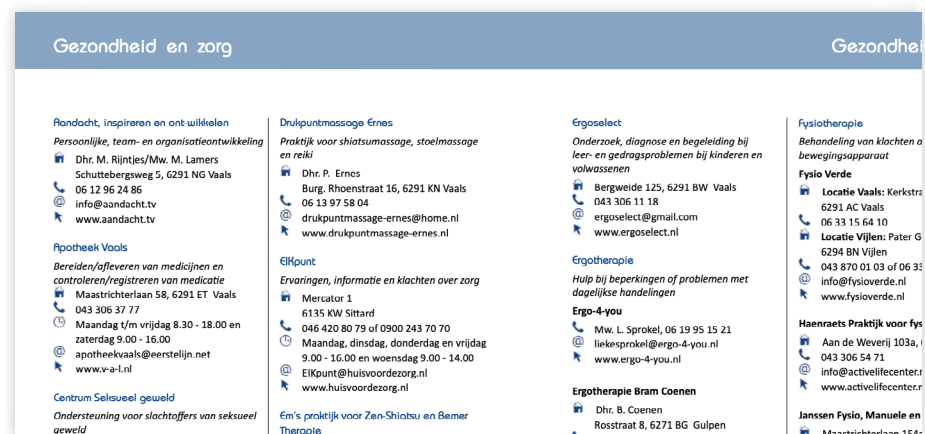
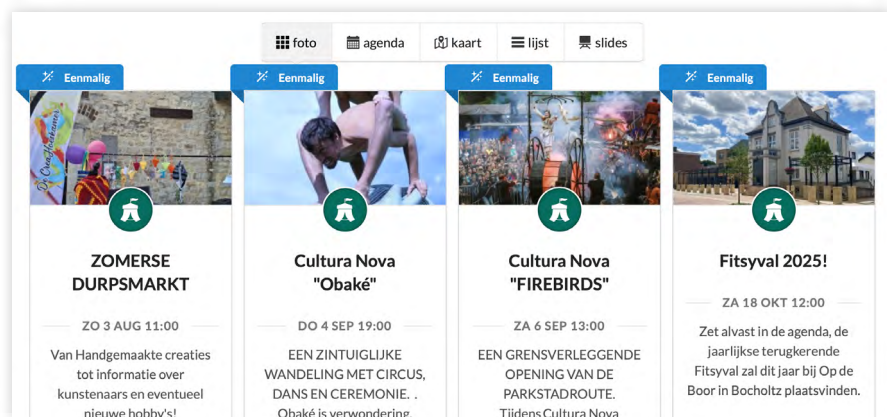
Gemeente Simpelveld - <https://wijsimpelveld.nl/>

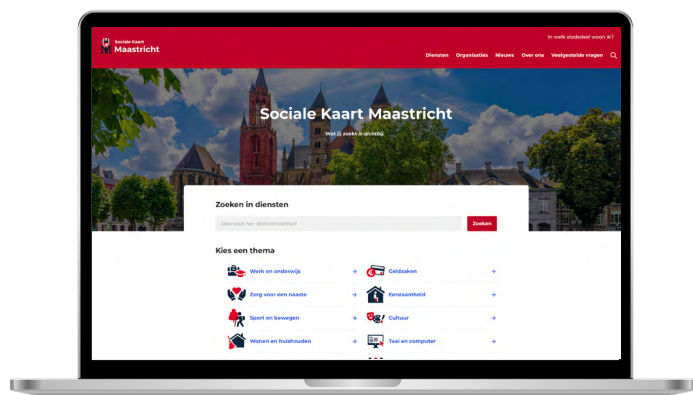
Wij Simpelveld is ontwikkeld op het platform Wijkconnect, je kunt zoeken op kenmerken en doelgroepen. Je kunt hiermee contactgegevens van diverse aangesloten organisaties vinden. Daarnaast beschikt Wij Simpelveld over een activiteitenkalender en een pagina met evenementen. Wij Simpelveld beschikt niet over een gelaagde kaartfunctie.

Gemeente Vaals - https://www.vaals.nl/data/downloadables/7/samenwijzer_web.pdf

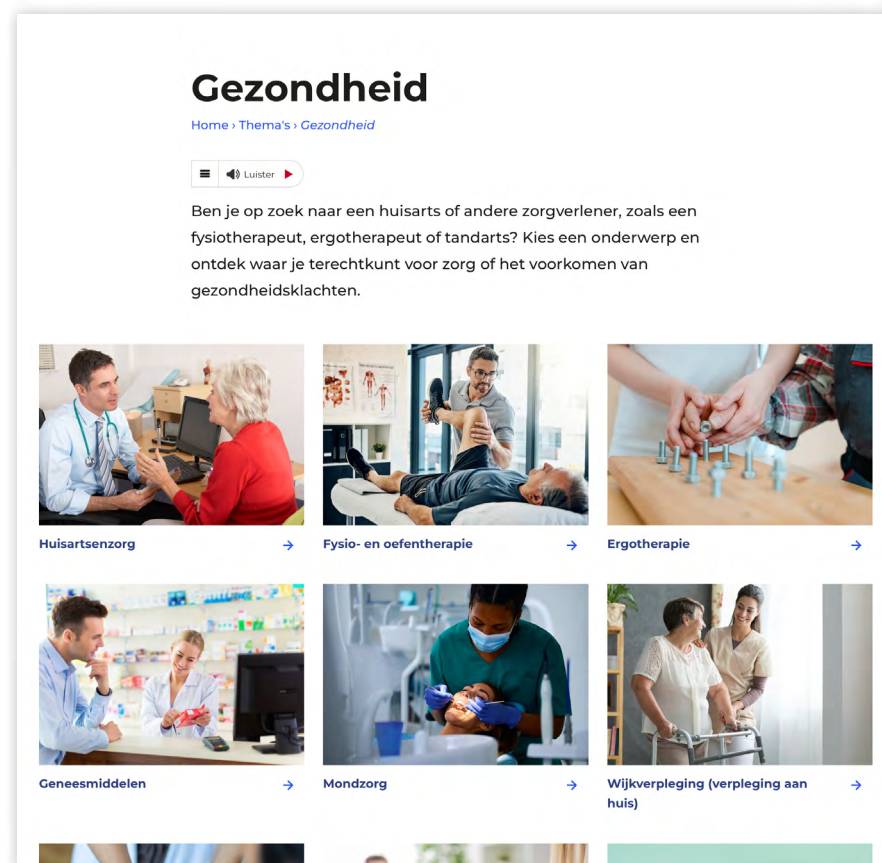
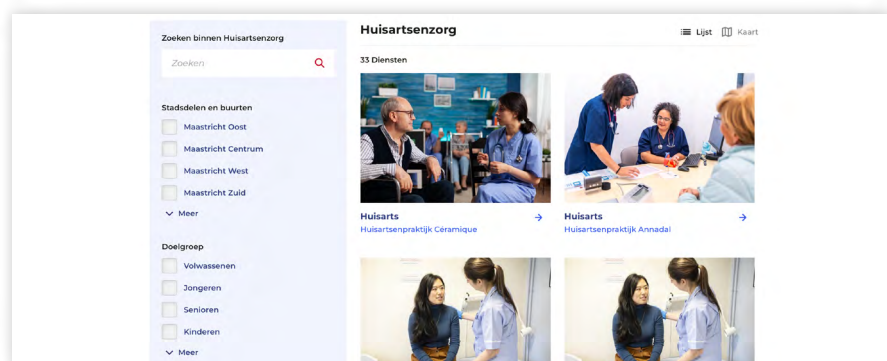
Samenwijzer is ontwikkeld als een digitale pdf. De Samenwijzer is ingericht op onderwerp. Per onderwerp zijn alle op moment van opstellen bekende organisaties opgenomen (2016). Per organisatie zijn uitgebreide contactgegevens te vinden. Samenwijzer beschikt niet over een gelaagde kaartfunctie.

Gemeente Maastricht - <https://www.socialekaartmaastricht.nl/>

Sociale Kaart Maastricht is ontwikkeld op een eigen digitaal platform. Je kunt zoeken op diensten, organisaties of thema's. Je kunt hiermee contactgegevens en een beschrijving van diverse aangesloten organisaties of diensten vinden. Sociale Kaart Maastricht beschikt over een instructievideo waar het gebruik van de Sociale Kaart Maastricht wordt uitgelegd. Sociale Kaart Maastricht beschikt over een gelaagde kaartfunctie.

Meer weten of direct aan de slag?

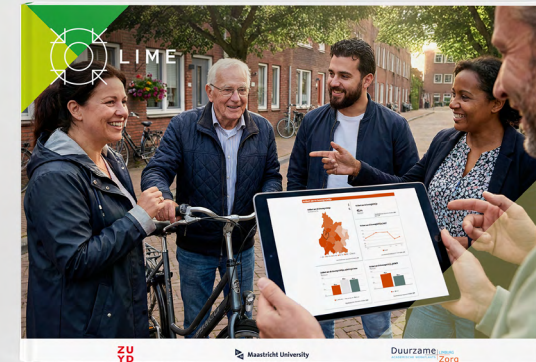
Deze inspiratiegids is onderdeel van de LIME Toolkit 'Samen werk maken van gezonde wijken'. Beschikbaar in deze toolkit zijn ook:

Keuzewijzer
Beleving van de wijk

Samen werk maken van
gezonde wijken

Wijkscan

Meer informatie over Limburg Meet (LIME) vindt u op de website limeconnect.nl.

Colofon

Titel

De sociale kaart als hulpmiddel in de wijk - Hoe pak je het aan?

Publicatiejaar

2025

Auteurs

Drs. Jim Retra³, dr. Sarah Willard³, dr. Erik van Rossum^{2,3}, dr. Renée Verwey³, dr. Arianne Elissen¹

Affiliaties

¹Academische Werkplaats Duurzame Zorg, Care and Public Health Research Institute (CAPHRI), Universiteit Maastricht

²Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg, Care and Public Health Research Institute (CAPHRI), Universiteit Maastricht

³Lectoraat Wijkgerichte Zorg, Academie voor Verpleegkunde, Zuyd Hogeschool

Contactpersoon

Voor verdere informatie of bij vragen kunt u contact opnemen met drs. Jim Retra (wijkgerichtezorg@zuyd.nl)

Met dank aan

De 5 projectleiders sociale kaarten voor hun deelname aan de interviews. Het onderzoeksteam 'Samen werk maken van gezonde wijken' van de Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool.

Vormgeving

Christophe Senden - info@csenden.be

Disclaimer

De inhoud van deze inspiratiegids is auteursrechtelijk beschermd. Niets uit deze publicatie mag worden overgenomen, verspreid of gebruikt in welke vorm dan ook zonder duidelijke bronvermelding.